

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Med fokus på kärnuppgifterna – En angelägen anpassning av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet (SOU 2015:3)

Summering av utredningens uppdrag och förslag

Utredningens uppdrag innebar att utreda och lämna förslag till förändringar av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet i syfte att polisverksamheten renodlas så att Polismyndigheten i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. Det har alltså utretts om, och i så fall hur, Polismyndighetens uppgifter när det gäller hantering av djur skulle kunna överföras till en annan huvudman.

Förslagen från utredningen innebär att polisen får färre uppgifter på djurområdet för att kunna arbeta mer effektivt och med högre kvalitet i sin kärnverksamhet. Utredningen föreslår att en rad administrativa och praktiska arbetsuppgifter rörande djur flyttas från Polismyndigheten till länsstyrelserna. Enligt utredningen ska poliser i princip endast utföra sådana arbetsuppgifter på djurområdet som kräver den särskilda yrkesutbildning och kompetens samt de särskilda vålds- och tvångsbefogenheter som polisen har.

Förslagen innebär att Polismyndigheten inte längre ska ha till uppgift att enligt djurskyddslagen transportera, förvara, sälja, skänka bort eller låta avliva djur för att därefter administrera de kostnader som detta har medfört. Utredningen bedömer att länsstyrelserna, som redan idag har omfattande arbetsuppgifter på djurskyddsområdet, är väl lämpade att ta över uppgifterna från Polismyndigheten.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Synpunkter på förslagen

LRF har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på betänkandet från utredningen om en renodling av polisens arbetsuppgifter, SOU 2015:3, och har följande att anföra. LRF fokuserar svaret på sina medlemmars djurhållning som berör lantbrukets djur och uttalar sig inte när det gäller sällskapsdjur som t.ex. hund och katt.

Dnr 2015/7136

2015-06-12

- För LRFs medlemmar är ett omhändertagande av djuren en synnerligen ingripande åtgärd med bland annat stora sociala och ekonomiska konsekvenser som följd. I den här typen av ärenden är det av särskilt stor vikt att hanteringen inte bara är korrekt utan även upplevs som så av djurhållaren. Beslutar länsstyrelsen dessutom om djurförbud är det för i princip samtliga lantbrukare detsamma som ett icke tidsbestämt näringsförbud. Det är därför av särskild vikt att ett omhändertagande av djur är välgrundat, proportionerligt och tydligt kommunicerat till djurägaren, som också ska vara informerad om de olika alternativ och dess konsekvenser som ett omhändertagande leder till inte minst vad gäller kostnaderna (avlivning av djur, försäljning etc.). Att det därefter genomförs smidigt och korrekt samt med hög rättssäkerhet, gott bemötande och respekt för djurhållarens svåra situation är av största vikt. Det är också mycket viktigt att djurhållaren under hela processen får tillgång till all information och alla beslut samt att myndigheten vinnlägger sig om att avyttra djuren till marknadsmässigt pris i det fall det beslutas om försäljning.
- LRFs erfarenhet är att de uppgifter Polismyndigheten genomför idag fungerar väl i vissa län och mindre väl i andra. De brister som framförs är bland annat bristande kompetens när det gäller djur och hanteringen av djur, att omhändertagandet inte genomförts med den respekt för den enskildes situation som man ska kunna förvänta sig, att man inte dragit nytta av och samarbetat med den kompetens som finns i form av besättningsveterinär och LRFs regionala omsorgsgrupper (som ger stöd till lantbrukare i olika krissituationer), att djuren placerats i ännu sämre miljö efter omhändertagandet samt att djuren avyttrats till alltför lågt värde vilket medfört att djurhållaren därmed hamnat i en onödigt svår ekonomisk situation eller att djuren förvarats till en mycket hög kostnad istället för att avlivas.
- LRF hade gärna sett att utredaren efterfrågat och tagit del av djurhållarnas synpunkter och erfarenheter i frågan. Det torde på ett bra sätt ha bidragit till underlaget.
- LRF saknar även en utvärdering av hur väl polisen utfört arbetsuppgifterna gällande omhändertaganden av djur. Detta i syfte att kunna bedöma om den myndighet som föreslås ta över uppgifterna skulle kunna utföra dessa utan att det innebär försämringar i förvaltningen och utförandet, något som är en förutsättning enligt utredaren. Det anges i betänkandet att uppgifterna måste kunna utföras minst lika bra eller bättre för att någon annan myndighet ska ta över dessa. Detta torde vara svårt att bedöma utan en utvärdering av polisens arbete och information om hur arbetet uppfattats av såväl drabbade

Dnr 2015/7136

2015-06-12

djurhållare som av kontrollmyndigheterna.

- Det väsentliga för LRFs medlemmar är i grunden inte vilken myndighet som hanterar dessa frågor utan att uppgifterna utförs med hög rättssäkerhet, god kompetens och gott bemötande samt på ett sådant sätt att både djurskyddet och den enskildes ekonomi värnas.
- LRF har förståelse för och kan se att det finns ett samhällsintresse i att polisen fokuserar på sina kärnområden, vilket inte kan anses omfatta att transportera, förvara, sälja, skänka bort eller låta avliva djur för att därefter administrera de kostnader som detta har medfört. Det är också rimligt att länsstyrelsen får ta ansvaret fullt ut för sina beslut. Det skulle kunna vara en ytterligare drivkraft för välgrundade och proportionerliga beslut om omhändertagande av djur. Det får dock inte medföra att myndigheten blir mer ”polisiär” i sin myndighetsutövning eller att rättsäkerheten för den enskilde åsidosätts. För den enskilde kan det också finnas fördelar med att under hela förfarandet som ett omhändertagande innebär ha kontakt med endast en myndighet. När flera myndigheter är inblandade i olika faser av en process riskerar information att gå förlorad samt otydligheter uppstå som är till nackdel för den enskilde. LRF ser således både för- och nackdelar med förslaget.

Med vänlig hälsning
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Lennart Nilsson
Enhetschef Livsmedelsföretagande/branscher

Erika Brendov
Expert djurskydd